

Duinschrift

Geschiedenisles met docent Konijn

leeftijd:
8-10

Hallo! Ik ben docent Konijn.
Wij gaan samen alles leren
over de geschiedenis van de
duinen. Laten we snel
beginnen!

WELKOM OP DE DUINCAMPUS!

Welkom bij geschiedenisles! Ik ben docent Konijn en ik neem je mee op avontuur door de Duincampus. Ik woon hier al eeuwenlang. Daarom weet ik veel van de geschiedenis van de duinen. Ik heb allerlei bewoners zien komen en gaan. Tijdens deze les ontdek je alles over de boeren in de duinen en hoe belangrijk de waterwinning is geweest voor de duinen.

Uitleg:

Volg de route, aangegeven met symbolen. Onderweg kom je cijfers tegen waar ik, docent Konijn, op sta. De nummers lopen van 1 tot en met 8. Bij elk nummer kun je één of meerdere vragen beantwoorden of opdrachten doen.

Dit is het vragensymbool. Beantwoord hier de vragen en opdrachten bij het nummer in het duinschrift.

Loop naar de ingang en ga na het onverharde paardenpad naar links.

1

DUINGESCHIEDENIS

Op het informatiebord kun je van alles lezen over de geschiedenis van de duinen. Beantwoord daarna de vragen.

Vanaf welk jaar werd er drinkwater uit de duinen gehaald?

☐

1800

☐

1874

☐

1945

Wat is een van de drukstbezochte natuurgebieden van Zuid-Holland:

.....

Goed gedaan! Ga nu op zoek naar:

2

LANG GELEDEN...

Loop door naar de picknicktafel, speel een spelletje en beantwoord ondertussen de volgende vraag.

Stel je voor: je staat nog steeds op dezelfde plek, maar je gaat terug in de tijd. Opeens ben je de opa van jouw opa. Omschrijf hoe je denkt dat het er hier vroeger uitzag.

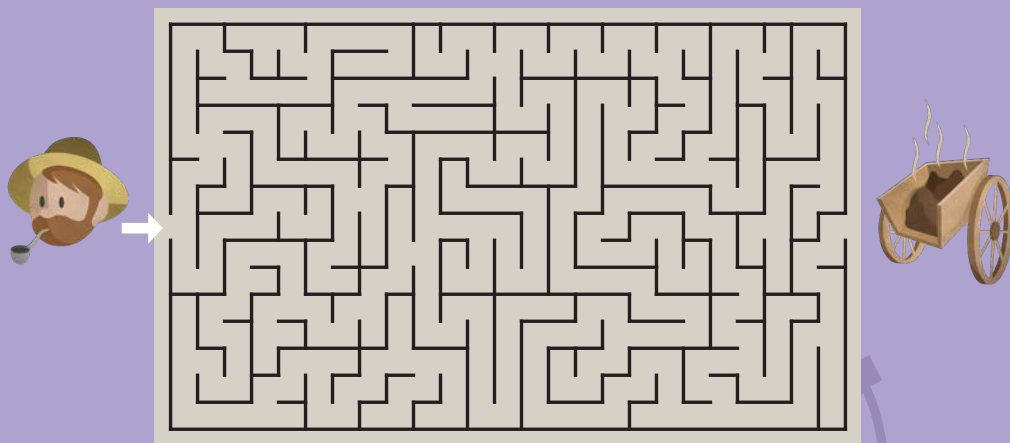
.....

.....

.....

De boer wil zijn akker bemesten. Wijs hem de weg naar de kar met poep!

3 ERWTENLAND

Welkom op het Erwttenland. De antwoorden op de volgende vragen kun je vinden op het voerparkoers. Dus ga door het hekje meteen naar links en zoek de gekleurde stippen om de vraag goed te beantwoorden.

Waarom gingen de boeren in de duinen wonen? Ga op zoek naar de stip in de lange buis. Vergeet niet boven je hoofd te kijken!

- ☐ Omdat het niet zo lekker rook in de stad.
- ☐ Om te waken over hun gewassen.
- ☐ Ze vonden het uitzicht in de duinen zo mooi.

Ooit waren er plannen om villa's te bouwen in de duinen. Waarom zijn die plannen toch niet doorgegaan? Zoek de stip op het linkerpaaltje tussen de lage bosjes.

- ☐ Meijndel is te belangrijk voor het drinkwater in de omgeving.
- ☐ Door de zanderige bodem kan je niet stabiel bouwen.
- ☐ Er waren te weinig bakstenen om de villa's te bouwen.

Dit duinschrift heb je opgehaald in ons bezoekerscentrum. Wat denk je dat er vroeger in dit gebouw te vinden was? De stip die bij dit antwoord hoort, vind je bij het stammetje dat niet bij de halve cirkel hoort.

- Een prachtig hotel.
- Een binnenzwembad.
- Een oude boerderij.

4

HÉ. EEN DUINGEHEIM!

Open de deksel en schrijf op wat erin ligt:

Los deze rebus op.

De boer gebruikte poep om zijn land te bemesten. Behalve koeienpoep haalde hij ook mest uit de stad. Wat was dat?

- ☐ Koffiefilters.
- ☐ Tuinafval.
- ☐ Mensenpoep (Haagse kak).

5

SSSSST

Neem plaats in de luisterhoorn. Doe je ogen dicht, wees muissstil en luister heel goed. Wat hoor je?

.....

.....

.....

6

ZEG SPEURNEUS! JE HEBT WEER EEN DUINGEHEIM GEVONDEN!

Doe de klep open en schrijf op wat erin zit.

.....

Waaraan herkende je vroeger een rijke, rokende boer?

- ☐ Een lange pijp.
- ☐ Een gouden aansteker.
- ☐ Een grote pijpenkop.

Hoe kan het dat we nu nog steeds soms pijpenkopjes vinden? Laat je hersens kraken en denk goed na.

- ☐ De boeren gooiden hun afgebroken pijpenkopje op het land. Ze kwamen onder het zand en bleven daar liggen.
- ☐ De boeren verstopten hun pijpenkopjes voor hun vrouwen op het land door ze te begraven. Soms vergaten ze er eentje.
- ☐ De konijnen stalen de pijpenkopjes van de boeren, omdat ze dol zijn op tabak. In hun holen verzamelden ze de pijpenkopjes.

7

PSST. HIER KUN JE EEN DUINGEHEIM BEKIJKEN

Konijnen hebben grote oren zodat ze goed kunnen horen. Maak een kommetje met je handen en zet ze achter je oren. Luister heel goed. Haal je handen nu weg en luister weer heel goed. Merk je het verschil?

- ☐ Ja ☐ Nee

Vroeger waren er zoveel konijnen dat de mensen bang waren dat de duinen ons, door al het gegrAAF, niet meer goed tegen de zee konden beschermen. Er werd vanaf toen gejaagd op konijnen. Wat moesten de jagers inleveren om betaald te krijgen?

- ☐ Hele konijnen.
- ☐ Konijnenoren.
- ☐ Konijnenstaarten.

8

RRRRROLLEN MAARRRRR

Dit is wel een heel bijzonder bord! Snap jij hoe hij werkt? Probeer het maar eens te ontdekken. Kun je de antwoorden op de vragen vinden?

Vroeger stroomde het water via open kanalen naar de watertoren. Nu zit het water in leidingen onder de grond. Waarom heeft Dunea dat gedaan? Tip: zoek het antwoord bij de sprang.

- ☐ Zodat het water de buitenlucht niet meer raakt. Zo kunnen er geen bacteriën in het water komen.
- ☐ Omdat dorstige dieren anders al het water uit het kanaal opdrinken.
- ☐ Er mag geen zure regen in de kanalen komen, dat is niet goed voor de smaak.

Kun jij alle groene winputten vinden op het bord? Tel ze en vul het hier in!

.....

En, hoe ging het? Spannend hè, denk je dat je geslaagd bent? Ga naar het bezoekerscentrum om je antwoorden te checken. Hier kun je ook de sticker voor op je diploma ophalen.

ALLER-ALLER-ALLERLAATSTE OPDRACHT

Heb je dat felbegeerde diploma in handen? Ga dan op de foto bij ons fotobord, voor het bezoekerscentrum. Deel je foto online met #Duincampus.

Twitter: @detapuit

Facebook: www.facebook.com/DeTapuit

Instagram: @duingebieden_Dunea

Nationaal
Park
**Hollandse
Duinen**

GEFELICITEERD MET JE
DUINDIPLOMA

DIT DIPLOMA IS BEHAALD DOOR:

.....

Haal je sticker in
het bezoekerscentrum.

